

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

CHAPTER VI LABOUR MARKET

Uwagi ogólne

General notes

PRACUJĄCY

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunek służbowy;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin);
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów;
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych, innych spółdzielni zajmujących się produkcją rolną i spółdzielni kółek rolniczych),
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

2. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorca mienia.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

3. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

EMPLOYED PERSONS

1. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers);
 - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,
 - c) other self-employed persons, e.g. persons practising learned professions;
- 3) outworkers;
- 4) agents;
- 5) members of agricultural production cooperatives (agricultural producers' cooperatives, other co-operatives engaged in agricultural production and agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

2. **Full-time paid employees** are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker.

Part-time paid employees are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

3. Data concerning **employment as of 31 XII** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main workplace**.

4. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;

2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

5. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

6. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**.

7. W tabl. 1-7 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach - według siedziby zarządu przedsiębiorstwa (jednostki).

8. Dane w tabl. 1-7 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

9. Informacje o **ruchu zatrudnionych** obejmują pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo). Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmieniać pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy lub pracownika (łącznie ze zwolnieniami grupowymi), osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedzającego rok badany.

4. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

1) **the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;

2) **the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

5. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

6. Data grouped according to sections were compiled using the **enterprise method**.

7. In table 1-7 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables - by seat of enterprise (unit).

8. Data in tables 1-7 do not include entities reporting activity of foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

9. Information regarding **labour turnover** concerns full-time paid employees (including seasonal and temporary employees). These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employer or the employee (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a disability pensions, persons who have left work as well as – for record-keeping purposes – persons, who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

Data do not include economic entities employing less than 9 persons

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care leaves) during a survey year to the number of full-time paid employees as of 31 XII from the year preceding the surveyed year.

BEZROBOCIE

1. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych**, zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2017, poz. 1065, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod **pojęciem bezrobotnego** należy rozumieć osobę, która ukończyła 18 lat i nie osiągnęła wieku emerytalnego, jest osobą niezatrudnioną i niewykonywującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla do-rośłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z dodatkowymi wyłączeniami dotyczącymi źródeł dochodów, zapisanymi w ustawie.

2. **Długotrwale bezrobotni** są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy.

3. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

4. Informacje o **wydatkach Funduszu Pracy** podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (jednolity tekst Dz. U. 2013, poz. 674, z późniejszymi zmianami).

WARUNKI PRACY

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane nie obejmują wypadków przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

UNEMPLOYMENT

1. Data regarding **registered unemployed persons** in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2017 item 1065, with later amendments), are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person who is at least 18 years old and has not reached the retirement age, is not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, with additional provisions concerning the sources of income, included in the mentioned law.

2. **The long term unemployed** are persons remaining in the register of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing traineeship and on a job occupational training of adults in the workplace.

3. **The registered unemployment rate** is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population (total and for a given group), i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defense and public safety.

4. Information concerning **Labour Fund expenditures** are given according to the Law dated 20 IV 2004, on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (uniform text Journal of Laws 2013, item 674, with later amendments).

WORK CONDITIONS

1. Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defense public safety concerns only civilian employees.

Data do not include accidents at work in private farms in agriculture.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

2. Za wypadek przy pracy uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnienia do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagle zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 5) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium;
- 6) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 7) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;
- 8) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

2. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employers, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employers on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated **equally to accident at work**, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common selfdefence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) serving the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland
- 5) stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office or other supervising entity – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 6) performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of a co-operatives, for the benefit of these co-operatives;
- 7) performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;
- 8) performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;

- 9) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 10) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 11) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

3. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

4. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków. Wydarzenia powodujące urazy grupowane są zgodnie z zaleceniami Eurostatu.

6. Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości, przy czym:

- 1) dane obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich), „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, „Budownictwo” (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków), „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Informacja i komunikacja” (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwię-

- 9) performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;
- 10) serving supplementary forms of military service;
- 11) education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.

3. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

4. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

5. Accidents at work are classified, i.a., according to **contact-mode of injury** (describing the type of contact of the victim with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material agents, organisation of work, incorrect employee's action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents. Contact-modes of injury have been grouped according to the Eurostat recommendations.

6. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports.

- 1) data concern persons employed by entities included in the sections: "Agriculture, forestry and fishing" (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well marine fishing), "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply", "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", "Construction" (excluding development of building projects), "Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles", "Transportation and storage", "Information and communication" (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities), "Professional, scientific and technical activities" (in the scope of scientific research and development as well as veterinary activities), "Administrative and support service activities" (in the scope of rental and leasing

kowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej), „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca” (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz pozostałego sprzątnięcia), „Edukacja” (w zakresie szkół wyższych), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (w zakresie opieki zdrowotnej), „Pozostała działalność usługowa” (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe, pyły włókniste, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi;
- 3) do obliczenia wskaźnika na 1000 zatrudnionych przyjęto liczbę zatrudnionych na podstawie stosunku pracy według stanu w dniu 31 XII z roku badanego.

7. Ocena ryzyka zawodowego to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich stopnia ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.

activities, travel agency tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning activities), “Education” (only tertiary education), “Human health and social work activities” (in the scope of human health activities), “Other service activities” (in the scope of repair of computers and personal and household goods);

- 2) data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing, industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, threats caused by insufficient lights, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery;
 - 3) the number of employees hired on the basis of an employment contract as of 31 XII from the surveyed year was assumed in calculating the ratio per 1000 paid employees.
- 7. Occupational risk assessment** is a comprehensive estimation of the combination of probability of bodily injury or deterioration of health and their severity, occurring in an emergency situation. It is made in order to choose appropriate safety measures.

Pracujący Employment

TABL. 1/57/. **PRACUJĄCY**^a
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

SEKCJE	2015		2016		2017		SECTIONS
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM.....	259083	134981	267873	139172	279272	145385	TOTAL
w tym:							of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	253	105	230	92	258	110	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	37900	12533	39185	13072	41623	13932	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	33751	11403	35045	11873	37912	12918	of which manufactu- ring
Budownictwo.....	11238	1894	10644	1876	10895	2014	Construction
Handel; naprawa po- jazdów samochodowych ^Δ	32911	18267	34209	19144	36154	20457	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa.....	13344	3798	14498	4025	14917	4265	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5257	3267	5979	3776	6247	3778	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunika- cja	19343	5867	21798	6995	26108	9380	Information and communications
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	17720	11834	17076	11690	18611	12405	Financial and insuran- ce activities
Obsługa rynku nieru- chomości ^Δ	3986	2277	3865	2216	3643	2086	Real estate activities
Działalność profesjo- nalna, naukowa i techniczna	18882	10801	20919	11476	19944	10945	Professional, scientific and technical activi- ties
Administrowanie i dzia- łalność wspierająca ^Δ	26409	12958	26573	12531	27236	13079	Administrative and sup- port service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne....	16708	11233	16511	11069	16647	11245	Public administration and defence; com- pulsory social security
Edukacja	30360	21307	31080	21873	31265	22184	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19809	16163	20002	16429	20318	16577	Human health and social security
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3894	2148	4066	2257	3975	2188	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa.....	1069	529	1238	651	1431	740	Other service activities

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

^a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons as well as private farms in agriculture.

TABL. 2/58/. **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

SEKCJE	Ogółem Total	W tym Of which		SECTIONS
		zatrudnieni na pod- stawie stosunku pracy paid employees hired on the basis of an employment contract	właściciele, współwłaścicie- le i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers	
OGÓŁEM	2015 292642	290935	1058	TOTAL
	2016 300651	299042	1036	
	2017 310255	308704	1074	
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	230	226	#	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	43172	42954	215	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	40079	39869	207	of which manufacturing
Budownictwo	9183	9022	161	Construction
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	43492	43216	273	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	7382	7336	46	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	13353	13291	62	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	16373	16347	26	Information and communications
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa...	25798	25321	6	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3586	3573	13	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	17924	17832	92	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	50962	50926	36	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19888	19888	-	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	31341	31265	76	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	22828	22785	43	Human health and social security
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3656	3655	#	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	1066	1046	20	Other service activities

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 93.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons and private farms in agriculture; general notes, item 7 and 8 on page 93.

TABL. 3/59/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	265625	274765	285088	T O T A L
w tym:				of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo				Agriculture, forestry and fishing
i rybactwo.....	201	169	173	
Przemysł	39202	39734	40745	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe ...	35623	36019	37758	of which manufacturing
Budownictwo	9012	8593	8460	Construction
Handel; naprawa pojazdów				
samochodowych ^Δ	41122	41825	39531	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka				
magazynowa	6031	6691	6711	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	10074	9199	10109	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja.....	12094	14358	15472	Information and communications
Działalność finansowa				
i ubezpieczeniowa	21530	21770	22988	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3594	3656	3422	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa				
i techniczna	14169	15657	16570	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność				
wspierająca ^Δ	37257	40443	47096	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona				
narodowa; obowiązkowe				
zabezpieczenia społeczne.....	19184	19693	19399	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja.....	28170	28783	29302	Education
Opieka zdrowotna i pomoc				
społeczna	19584	19888	20763	Human health and social security
Działalność związana z kulturą,				
rozrywką i rekreacją	3620	3571	3510	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	782	734	839	Other service activities

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 93.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad, see general notes, item 7 and 8 on page 93.

TABL. 4/60/. **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a**
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	
OGÓŁEM	2015	262487	145518	28448	19174	TOTAL
	2016	272666	149353	26376	18134	
	2017	280358	150645	28346	19383	
w tym:						of which:
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		169	70	57	44	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł		42123	13519	831	439	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe ..		39100	12778	769	408	of which manufacturing
Budownictwo		8579	1381	443	177	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		38635	24667	4581	3959	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa		7070	1349	266	75	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		8449	5410	4842	2939	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja		15851	5663	496	246	Information and communications
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		23243	15755	2078	1425	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		3186	1827	387	253	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		16930	9192	902	604	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		44878	20116	6048	3888	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		19430	13235	458	334	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja		26617	18821	4648	3321	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		21072	17427	1713	1305	Human health and social security
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		3254	1836	401	226	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa		872	377	174	137	Other service activities

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 93.
b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 93. b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL.5/61/. **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współczyn- nik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejm- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	poprzednio pracujący previously employed	powracają- cy z urlo- pów wy- chowaw- czych persons returning from child- -care leaves	
OGÓŁEM2015	86954	42880	25037	42794	1117	34,5
TOTAL2016	93513	42711	10936	38781	1299	35,8
.....2017	102785	48253	16185	65741	1464	37,5
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	67	23	-	21	-	40,9
Agriculture, forestry and fishing						
Przemysł	10196	2933	1347	7129	43	25,4
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	9677	2809	1304	6752	43	26,0
Budownictwo	2894	388	200	1958	4	35,1
Construction						
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	9428	5311	1946	5455	#	22,3
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka maga- zynowa	2201	410	198	1643	7	33,4
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ Accommodation and catering ^Δ	3219	1887	968	1526	#	43,6
Informacja i komunikacja	4361	1548	746	2765	50	28,5
Information and communi- cations						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6393	4222	655	4815	416	26,4
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	619	352	48	452	10	19,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5870	2916	884	3312	41	33,9
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	42176	16377	6785	25767	50	99,7
Administrative and support service activities						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia społeczne	3109	1949	281	2526	135	15,9
Public administration and defence; compulsory social security						
Edukacja	4249	3332	408	3028	87	16,3
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	7272	6234	1567	4922	94	38,3
Human health and social security						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	531	293	140	329	5	15,9
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa Other service activities	200	78	12	93	#	20,9

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 93.

a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic
entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 93.

TABL. 6/62/. **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				korzysta- jący z urlopów wych- waw- czych persons taking child-care leave	Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez terminated due to dissolution of an employment contract by		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion		
			praco- dawcę employer	pra- cownika employee			
O G Ó Ł E M 2015 T O T A L 2016 							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 93.

^a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic
entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 93.

TABL. 6/62/. **ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)**
 TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %	
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia przez terminated due to dissolution of an employment contract by		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabilita- tion		
			praco- dawcę employer	pra- cownika employee			
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ Real estate activities	588	334	56	92	134	8	18,5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna..... Professional, scientific and technical activities	6186	3429	336	1594	111	52	35,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	39136	15958	1658	1910	759	122	92,3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia społeczne..... Public administration and defence; compulsory social security	2377	1637	55	253	802	141	12,0
Edukacja..... Education	3434	2566	231	412	732	107	13,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna..... Human health and social security	5803	4777	#	589	506	82	30,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją..... Arts, entertainment and recreation	583	321	69	88	74	9	17,3
Pozostała działalność usługowa Other service activities	270	#	37	#	8	4	28,0

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 93.

a Data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic
entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 93.

TABL. 7/63/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH, ZAWODOWYCH I LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH, KTÓRZY PODJĘLI PRACĘ PO RAZ PIERWSZY^a**
 THE GRADUATES OF TERTIARY SCHOOLS, LEAVERS OF VOCATIONAL AND SECONDARY SCHOOLS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem - absolwenci szkół Of total number - graduates of schools			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and se- condary vocational	liceów ogólno- kształ- cących general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
OGÓŁEM2015	19689	8343	9206	5265	2602	2616
TOTAL2016	7180	3888	3959	1239	1015	967
2017	7290	4018	3529	1381	1152	1228
Przemysł2015	844	260	459	152	91	142
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe	809	254	438	141	91	139
of which manufacturing						
Budownictwo2015	114	36	70	13	11	20
Construction						
Handel; naprawa pojazdów						
samochodowych ^Δ2015	1437	920	411	467	#	#
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka maga- zynowa2015	97	16	33	14	22	28
Transportation and storage						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	134	78	53	47	19	15
Accommodation and catering ^Δ						
Informacja i komunikacja2015	441	153	360	#	49	#
Information and communi- cations						
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa2015	431	264	297	#	89	#
Financial and insurance activities						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	#	#	#	8	4	#
Real estate activities						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna2015	580	304	484	41	53	#
Professional, scientific and technical activities						
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ2015	1684	812	383	363	321	617
Administrative and support service activities						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowią- zkowe zabezpieczenia społeczne2015	236	152	177	#	35	#
Public administration and defence; compulsory social security						
Edukacja2015	287	241	270	6	9	#
Education						
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna2015	859	702	419	#	#	#
Human health and social security						
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją2015	108	60	93	6	7	#
Arts, entertainment and recreation						
Pozostała działalność usługowa Other service activities	#	#	#	#	#	-

a Zatrudnieni na podstawie stosunku pracy; dane dotyczą pełnozatrudnionych, łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 7 i 8 na str. 93.

a Employed on the basis of an employment contract; data concern full-time paid employees, including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 7 and 8 on page 93.

Bezrobocie Unemployment

TABL. 8/64/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Bezrobotni zarejestrowani	11919	10196	8227	Registered unemployed persons
mężczyźni.....	5811	4965	4057	males
kobiety	6108	5231	4170	females
Z liczby ogółem – bezrobotni:				Of total number – unemployed persons:
dotychczas niepracujący	909	655	517	previously not employed
absolwenci ^a	357	260	205	school-leavers ^a
bez kwalifikacji zawodowych	3364	2876	2300	without occupational qualifications
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy	722	617	479	terminated for company reasons
długotrwale bezrobotni ^c	5985	4864	3924	long-term unemployed persons ^c
posiadający prawo do zasiłku	1911	1691	1369	possessing benefit rights
posiadający co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	1618	1554	1281	with at least one child aged 6 and below
niepełnosprawni	1163	942	664	disabled persons
Stopa bezrobocia zarejestrowanego^d w %	3,3	2,7	2,1	Registered unemployment rate^d in %
Oferty pracy	1971	2437	2882	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	6	4	3	Unemployed persons per a job offer

a Za bezrobotnego absolwenta uważa się osobę w okresie do upływu 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki potwierdzonej świadectwem, dyplomem lub innym dokumentem ukończenia szkoły (dotyczy absolwentów z wykształceniem zasadniczym zawodowym, średnim, policealnym lub wyższym), kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez osoby niepełnosprawne. Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy. b Dotyczy osób, które nie ukończyły 27 lat. c Pozostający w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych w miejscu pracy. d Patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 94.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a An unemployed school-leaver is a person who has, within the last 12 months graduated any school confirmed by a certificate, diploma or other document completion of education (concerns school-leavers with basic vocational, secondary, post-secondary or tertiary education), has completed a minimum of 24 months of vocational training courses or disabled persons who acquired qualifications to work in a given occupation. Persons without work for more than 12 months. b Concerns persons who have not reached their 27th birthday. c Remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding the periods of undergoing a traineeship and on a job occupational training of adults in the workplace. d See general notes item 3 on page 94.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 9/65/. **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED FROM
UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	19757	16879	15685	Newly registered unemployed persons
z liczby ogółem:				of total number:
Kobiety	9714	8378	7912	Women
Dotychczas niepracujący	1895	1352	1252	Previously not employed
Zarejestrowani po raz kolejny	14213	12068	11250	Another time registered
Bezrobotni wyrejestrowani	22092	18602	17654	Persons removed from unemployment rolls
z liczby ogółem:				of total number:
Kobiety	11050	9255	8973	Women
Z tytułu podjęcia pracy	10198	9132	8257	Received jobs

a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 10/66/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2015		2016		2017	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL						
OGÓŁEM TOTAL	11919	6108	10196	5231	8227	4170
WEDŁUG WIEKU BY AGE						
24 lata i mniej and less	634	395	491	321	379	243
25 – 34	2807	1776	2405	1553	1969	1273
35 – 44	2763	1611	2461	1443	2078	1203
45 – 54	2235	1122	1748	857	1522	770
55 lat i więcej and more	3480	1204	3091	1057	2279	681
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL						
Wyższe Tertiary	3291	1953	2866	1729	2453	1447
Policealne oraz średnie zawodowe Post – secondary and vocational secondary	2734	1545	2291	1287	1831	999
Średnie ogólnokształcące General secondary	1239	764	1069	657	889	550
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	2060	755	1669	592	1292	427
Gimnazjalne i poniżej Lower secondary and below	2595	1091	2301	966	1762	747
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ^a BY DURATION OF UNEMPLOYMENT ^a						
3 miesiące i mniej months and less	3490	1794	2934	1444	2595	1289
3 – 6	1805	986	1553	829	1282	681
6 – 12	2034	999	1744	940	1327	703
12 – 24	1785	889	1626	883	1150	620
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	2805	1440	2339	1135	1873	877
WEDŁUG STAŻU PRACY ^b BY WORK SENIORITY ^b						
Bez stażu pracy No work seniority	909	495	655	356	517	284
Ze stażem pracy: With work seniority						
1 rok i mniej and less	2452	1268	2170	1105	1787	872
1 – 5	2039	1148	1860	1063	1536	860
5 – 10	1799	1043	1638	954	1384	830
10 – 20	1999	1014	1712	868	1404	708
20 – 30	1853	830	1449	620	1084	453
powyżej 30 lat more than 30 years	868	310	712	265	515	163

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3 - 6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy. b Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1 - 5 uwzględniono osoby, które pracowały 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

a From the date of registering in a labour office. Intervals were shifted upward, e.g., in interval 3 - 6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included. b Intervals were shifted upward, e.g., in interval 1 - 5 persons who worked 1 year and 1 day to 5 years were included.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 11/67/ **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ OFERTY PRACY**^a
 REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME AND JOB OFFERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Bezrobotni, którzy:				Unemployed persons who:
Podjęli zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	113	61	57	Undertook employment in intervention works
w tym kobiety	67	41	37	of which women
Rozpoczęli szkolenie lub staż u pracodawcy	1656	827	1045	Started training or internship with the employer
w tym kobiety	1055	542	713	of which women
Rozpoczęli prace społecznie użyteczne	170	147	119	Started social useful works
w tym kobiety	71	57	44	of which women
Podjęli działalność gospodarczą	401	325	400	Undertook economic activity
w tym kobiety	197	148	192	of which women
Liczba zgłoszonych ofert pracy	25777	32656	47183	Number of submitted job offers

^a W ciągu roku.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a During the year.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

TABL. 12/68/ **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**^a
 LABOUR FUND EXPENDITURES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017		SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			w odsetkach in percent	
OGÓŁEM	62031,7	47931,1	53397,3	100,0	TOTAL
w tym:					of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	32165,5	25554,8	22614,9	42,4	Unemployment benefits
Dodatki aktywizacyjne	1415,6	1189,8	1170,2	2,2	Activating allowances
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	26007,8	19170,3	27035,1	50,6	Programs for unemployment promotion
w tym:					of which:
koszty szkoleń	1634,6	796,6	976,8	1,8	training costs
prace interwencyjne	712,6	592,6	205,5	0,4	intervention works
roboty publiczne	44,0	8,9	2,3	0,0	public works
środki na podjęcie działalności gospodarczej	9567,5	6306,4	10577,8	19,8	resources on undertaking economic activity
staże	8148,1	5047,8	5579,0	10,4	internship

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 94.

Źródło: dane Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

^a See general notes, item 4 on page 94.

Source: data of the Ministry of Family, Labour and Social Policy.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 13/69/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	2769	2549	2705	T O T A L
w wypadkach:				in occupational accidents:
śmiertelnych.....	7	7	4	fatal accidents
ciężkich.....	12	7	22	serious accidents
lżejszych.....	2750	2535	2679	lighter accidents
Liczba dni niezdolności do pracy:				Number of days of an inability to work:
ogółem.....	104592	100617	107894	total
na jednego poszkodowanego ^b	37,8	39,5	39,9	for an injured person ^b

a Zgłoszonych w danym roku. b Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz liczby dni niezdolności do pracy tych osób.

a Registered in a given year. b Excluding persons injured in fatal accidents and number of days of an inability to work of these persons.

TABL. 14/70. **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING^a IN HAZARDOUS CONDITIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M.....	6156	6320	7295	T O T A L
w tym kobiety.....	986	1179	1529	of which women
w tym przez jedną grupę czynników	5189	5422	5998	of which one group factors
Zagrożenie:				Fatal accidents
związane:				connected with:
ze środowiskiem pracy.....	3443	3080	3368	work environment
w tym przez jedną grupę czynników	2724	2358	2512	of which one group factors
z uciążliwością pracy.....	1730	2134	2716	strenuous conditions
w tym przez jedną grupę czynników	1543	1981	2368	of which one group factors
czynnikami mechanicznymi zwią-				
zanymi z maszynami szczególnie				mechanical factors related to parti-
niebezpiecznymi.....	983	1106	1211	cularly dangerous machinery
w tym przez jedną grupę czynników	922	1083	1118	of which one group factors

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 96.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons; see general notes, item 6 on page 96.

TABL. 15/71/. **ZATRUDNIENI^a W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING^a IN HAZARDOUS CONDITIONS TO AGENTS HARMFUL AND HAZARDOUS TO HEALTH
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	2017	SPECIFICATION
Zagrożenie związane ze środowiskiem pracy.....	3804	3382	3741	Hazard connected with work environment
w tym:				of which:
substancje chemiczne.....	364	344	515	chemical substances
pyły przemysłowe.....	48	279	133	hazardous industrial dusts
hałas.....	2318	1992	2229	noise
wibracja.....	179	149	192	vibrations
mikroklimat gorący.....	283	241	154	hot microclimates
mikroklimat zimny.....	137	130	111	cold microclimates
Zagrożenie związane z uciążliwością pracy.....	1858	2194	2782	Hazard connected with strenuous conditions
w tym niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy.....	321	614	865	of which threats caused by insufficient lights
Zagrożenie czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.....	1193	1200	1272	Hazard connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 6 na str. 96.

a Counted accordingly to the number of hazards with which they are threatened; data concern entities employing more than 9 persons; see general notes, item 6 on page 96.

TABL. 16/72/. **ZATRUDNIENI NA STANOWISKACH PRACY, NA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO^a**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING AT WORKSTATIONS ASSESSED FOR OCCUPATIONAL RISK^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2016	2017	SPECIFICATION
	na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed		
Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodo- wego	285,4	266,2	Evaluation of occupational risk
Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego	90,9	112,0	Elimination or limitation of occupa tional risk
Środki stosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego:			Appliance of means to elimination or limitation of occupational risk:
techniczne.....	44,1	47,4	technical
organizacyjne.....	55,7	66,6	organizational
ochrony indywidualnej	58,4	67,4	individuality protection

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 97.

a Data concern entities employing more than 9 persons; see general notes, item 7 on page 97.